

РЕШЕНИЕ

№ 1257

гр. София, 28.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 25.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **11713** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място] срещу постановен отказ с Писмо изх. №15-00-365/02.11.2020г., подписано от С. Б. - за главен секретар на Агенцията по вписванията /АВ/ по заявление с вх. № 15-00-365/19.10.2020г. за възстановяване на недължимо платена държавна такса в имотен регистър.

С жалбата се твърди, че по повод вписвания в Търговския регистър на обстоятелства, посочени в заявление по образец Б2 с вх. № 20200930125214/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930123637/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930130940 и заявление по образец Г2 с вх. №20200930120325/30.09.2020г. жалбоподателят превел по сметка на Агенция по вписванията - Имотен регистър сума в общ размер на 80,00 лв. /по 20,00 лв. за всяко заявление/ .Сумите били погрешно внесени по сметка на Имотния регистър вместо по сметка на Търговския регистър. След като за всяко от четирите заявления били внесени отново дължимите суми за исканите вписвания, жалбоподателят подал заявление по утвърден образец за възстановяване на недължимо платените държавни такси, постъпили по сметката на Имотния регистър. С процесното писмо АВ обективирала отказ за възстановяване на платените такси по сметка на Имотния регистър. Отказът се оспорва като незаконосъобразен. Иска се

оспореният акт да бъде отменен.

В съдебно заседание жалбата се поддържа чрез процесуален представител.

Ответникът с писмено становище оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Твърди, че четирите заявления са разгледани и по тях е налице произнасяне от страна на длъжностно лице по регистрацията, както и че към заявленията няма приложени доказателства за заплатени такси по сметката на Търговския регистър. Сочи се, че жалбоподателят е представил единствено четирите документа, с които е заплатил държавните такси по сметка на Имотния регистър, а приложените към жалбата платежни документи са представени за първи път пред съдебната инстанция. Поради липса на тези документи служител на АВ не може да установи извършеното плащане.

Софийска районна прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

На 30.09.2020г. дружеството жалбоподател подало следните заявления: заявление по образец Б2 с вх. № 20200930125214/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930123637/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930130940 и заявление по образец Г2 с вх. №20200930120325/30.09.2020г.

С Указания № 20200930125214/30.09.2020г., Указания № 20200930123637/01.10.2020г., Указания № 20200930120325/ 01.10.2020г., дадени на жалбоподателя от длъжностни лица на АВ е посочено, че следва да се представят доказателства за внесени държавни такси в размер на по 20,00 лв. по сметка обслужваща Търговския регистър за заявленията с вх. № 20200930125214/30.09.2020г., с вх. №20200930123637/30.09.2020г. и с вх. №20200930120325/30.09.2020г.

Със заявление вх. № 15-00-365/19.10.2020г., адресирано до изпълнителния директор на АВ, жалбоподателят е поискал да му бъдат възстановени платените без основание държавни такси в общ размер на 80,00 лв., за които представил платежни нареждания в оригинал. В заявлението е посочено, че сумите са преведени неправилно по сметка на Имотния регистър за извършени действия и предоставени услуги по Правилника по вписвания, а именно за вписване на: заявление по образец Б2 с вх. № 20200930125214/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930123637/30.09.2020г., заявление по образец Б2 с вх. №20200930130940/30.09.2020г. и заявление по образец Г2 с вх. №20200930120325/30.09.2020г. Записано е също, че след изпратените от АВ указания за втори път са внесени държавни такси за вписване на четирите заявления по сметка на Търговския регистър. Поради това, че АВ не е ползвала внесените по сметка на Имотния регистър държавни такси е направено искане за връщане на тези суми в общ размер на 80,00 лв. В заявлението платежните нареждания, с които са внесени държавните такси по сметка на Имотния регистър са описани, с № на бордеро, основание за плащане, размер на внесената сума и датата на плащане.

На 28.10.2020г. главен експерт в отдел АМО е изготвил становище относно подаденото заявление за възстановяване на недължимо платените държавни такси. В становището е посочено, че след проверка - справка по лице в цялата страна и в отдел ИСП е установено, че сумите, чието възстановяване се иска не са ползвани за вписвания в Имотния регистър или за други услуги в този регистър, както и че са установени четири парични преводи от 18.05.2020г. със задължено лице и наредител

[фирма]. Проверка е извършена и в Търговския регистър и е установено, че за вписване на заявление по образец Б2 с вх. № 20200930125214/30.09.2020г. е представен платежен документ с вх. № 200518170188410OPBISERA от дата 18.05.2020г. със сума в размер на 20,00 лв. и по заявлението е постановен отказ за вписване; за вписване на заявление по образец Б2 с вх. №20200930123637/30.09.2020г. е представен платежен документ с № В200518170188412OPBISERA от дата 18.05.2020г., със сума в размер на 20,00 лв. и заявлението е вписано; за вписване на заявление по образец Б2 с №20200930130940 /30.09.2020г. е представен платежен документ с № В20051817018841OPBISERA от дата 18.05.2020г., със сума в размер на 20,00 лв. и заявлението е вписано; за вписване на заявление по образец Б2 с вх. №20200930120325/ 30.09.2020г. е представен платежен документ с №В200518170188409OPBISERA от дата 18.05.2020г., със сума в размер на 20,00 лв. и заявлението е вписано. Въз основа на описаната проверка е направен извод, че няма основание сумата в размер на 80,00 лв. да бъде възстановена, тъй като е използвана за три вписвания и един отказ.

Със Становище от 23.10.2020г. главен експерт в СВ - С. е посочил, че на база извършена проверка и приложени документи в Имотния регистър - СВ С. няма извършени услуги в Имотния регистър - С. на стойност 80,00 лв. по заявление 15-00-365/19.10.2020г. от [фирма].

С Писмо изх. №15-00-365/02.11.2020г., подписано от С. Б. - за главен секретар на Агенцията по вписванията /на основание Заповед №ЧР-01-754/09.07.2020г. на изп. директор на АВ/ е отказано възстановяване на сумата 80,00 лв., внесена от жалбоподателя по сметка на Имотния регистър, поради това, че е използвана за вписване на подадените четири заявления за вписване в Търговския регистър.

Със Заповед №ЧР-01-754/09.07.2020г. на изп. директор на АВ е наредено на К. Ч. да замества Л. С. - главен секретар на АВ за периода от 21.07.2020г. до 29.07.2020г.

С молба от 08.04.2021г. ответникът е представил Заповед №ЧР-01-754/09.07.2020г. на изп. директор на АВ с уточнение, че е допусната фактическа грешка при изписване номера на заповедта, въз основа, на която Ст.Б. е подписала процесното писмо. Представени са и: Заповед № ЧР-01-789/07.08.2020г. на изп. директор на АВ, с която е възложено на К. Ч., на длъжност директор на дирекция "Длъжностни лица по регистрацията" да изпълнява по вътрешно съвместителство длъжността главен секретар на АВ до назначаване служител на длъжността, но за не повече от шест месеца и Заповед № ЧР-01-849/28.10.2020г. на изп. директор на АВ, с която е наредено на С. Б. - директор на дирекция "Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство" да замества К. Ч. в качеството му на и.д. главен секретар на АВ в периода от 29.10.2020г. до 04.11.2020г.

По искане на жалбоподателя съдът допусна и прие неоспорено от страните заключение на съдебно счетоводна експертиза, изпълнена от вещото лице В. С.. Със заключението се установява, че заплатените на 18.05.2020г. четири броя държавни такси от [фирма].в размер на по 20,00 лв. по сметка на Имотния регистър не са ползвани за вписвания по този регистър и че след повторно внасяне на държавните такси от личната сметка на юрисконсулт Г. П. са вписани обстоятелствата по три от заявленията.

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е срещу административен акт, от надлежно легитимирано лице и в установения в АПК срок за оспорване.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл.4б от Закона за държавните такси /ЗДТ/ недължимо платени такси се връщат по искане на заинтересованата страна. Редът за връщане се определя в зависимост от органа който е овластен да събира таксите. В случая държавните такси, за които се твърди, че са внесени без основание и не са използвани от АВ са събрани въз основа на Тарифа за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, Приета с ПМС № 243 от 14.11.2005г. Същата е одобрена на основание чл.4, букви "в" и "о" от Закона за държавните такси, чл.9, ал.8 от Закона за регистър БУЛСТАТ, чл.12, ал.1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и чл.19, ал.4 от Семейния кодекс. Следователно компетентна да разгледа искане по чл.4б от ЗДТ е Агенцията по вписванията в качеството ѝ на орган, който е получил твърдяната от жалбоподателя недължимо внесена сума, представляваща държавна такса.

Оспореният акт е издаден от лице, което е замествало главния секретар на АВ. В Писмото като основание за заместването е посочена Заповед №ЧР-01-754/09.07.2020г. на изп. директор на АВ, но видно от съдържанието ѝ тази заповед не оправомощава С. Б.. Но с друга Заповед № ЧР-01-849/28.10.2020г. на изп. директор на АВ, действително на С. Б. - директор на дирекция "Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство" е наредено да замества К. Ч. в качеството му на и.д. главен секретар на АВ в периода от 29.10.2020г. до 04.11.2020г. Оспореното писмо е издадено на 02.11.2020г. или в периода от време, през който С. Б. е замествала главния секретар на АВ. Посочването на друга заповед, като основание за заместването не е основание за отмяна на оспорения акт.

Съгласно чл.6 от Устройствения правилник на Агенцията по вписванията /Правилник/, с който се определят структурата, организацията на работа, редът на дейност и състава на Агенцията, изпълнителният директор представлява агенцията и ръководи, координира и контролира изпълнението на функциите на агенцията. Главният секретар на АВ представлява агенцията в случаите, когато е изрично упълномощен от изпълнителния директор /чл.9, т.9 от Правилника/. В случая не е налице изрично упълномощаване от изпълнителния директор. С представената Заповед № ЧР-01-849/28.10.2020г. на изп. директор на АВ, С. Б. е оправомощена да замества К. Ч. в качеството му на и.д. главен секретар на АВ в периода от 29.10.2020г. до 04.11.2020г., но не са ѝ делегирани права от изпълнителния директор да представлява АВ, респ. да издаде административен акт, с който да откаже възстановяване на неправилно внесени държавни такси по сметка на Имотния регистър.

В оспореното писмо е записано, че процедурата за възстановяване на недължимо платени държавни такси към АВ е подробно разписана във Вътрешните правила за реда за възстановяване на недължимо платени държавни такси към АВ, публикувани на сайта на АВ /Вътрешни правила/. След справка в посочения сайт и частично публикуваните Вътрешни правила - част II, се установява, че постъпилото заявление за възстановяване на недължимо платени суми по Правилника за вписване се разпределя от изпълнителния директор на АВ на главния директор на дирекция "Регистри", който организира извършването на проверката. След извършване на проверката от дирекция "Регистри" заявлението, заедно с документацията се предоставя

на директора на дирекция "Финансово стопански дейности и управление на собствеността" /ФСДУС/, който също организира извършване на проверка. При установяване на неоснователност на искането на заявителя се изпраща писмен отговор, съдържащ мотивите за отказ от възстановяване, изготвен от главния директор на дирекция "Регистри" /чл.15 от Вътрешните правила/.

С част ТРЕТА на Вътрешните правила за реда за възстановяване на недължимо платени държавни такси към АВ, публикувани на сайта на АВ е уредено възстановяването на надвнесени или недължимо платени такси по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Заявлението за възстановяване на надвнесена или недължимо платена такса се насочва по правилата за документооборота на Агенция по вписванията към директора на дирекция "Длъжностно лице по регистрацията" /ДЛР/ чл.31 от Вътрешните правила/. ДЛР се произнася по основателността на заявлението за възстановяване като поставя резолюция, дата и подпис. В случаите, когато се установи, че заявлението за възстановяване е неоснователно или когато на възстановяване подлежи само част от посочената в заявлението сума, се посочват и мотивите за невъзстановяване /чл.32 от Вътрешните правила/.

От изложеното следва, че и по реда на Вътрешните правила главният секретар на АВ не е компетентен да са произнася по заявления за възстановяване на недължимо платени държавни такси.

С определение от 24.03.2021г. съдът е указал доказателствената тежест на страните. На 01.04.2021г. ответникът е уведомен, че следва да ангажира доказателства, в уверение на това, че актът е издаден от компетентен орган с правомощия за издаването му. С представените по делото доказателства и с приложимата нормативна уредба този факт не се доказва.

Неспазването на нормативните изисквания за действителност на административния акт го правят незаконен - нищожен или унищожаем. В закона липсва дефиниция за това кога един акт е нищожен и кога е унищожаем. Но теорията и практиката са извели безспорни критерии за разграничаване на двата вида пороци. Когато липсва правообразуващ волеизявлението факт, факт, който е необходим, за да съществува самият юридически акт, е налице порока нищожност. Когато липсва условие, предпоставка за волеизявлението е налице порока унищожаемост. Поради този характер на пороците нищожността се свързва основно с изискванията за компетентност и форма. Те определят релевантните за образуването на волеизявлението факти - определят субекта, на който държавата е възложила упражняването на съответната държавна власт, и формата, в която волята на субекта трябва да бъде обективирана.

Когато не е налице субект на власт, тоест актът е издаден от правен субект, на който държавата не е възложила властническото правомощие чрез едностранно волеизявление да предизвика промяна в правната сфера на други правни субекти, издаденият акт е нищожен. Такъв ще бъде актът и когато не е налице формирана воля, тоест липсва волеизявление на държавния орган.

В настоящия случай процесния акт е издаден от орган, на който компетентността не произтича пряко от закона. Компетентността на главния секретар на АВ към момента на издаване на процесното писмо може да се формира само въз основа на делегиране на правомощия от изпълнителния директор на АВ. Поради това, че не бяха представени доказателства за оправомощаване на органа, издал оспорения

акт следва да се приеме, че актът е нищожен.

Със събраните по делото доказателства се установи, че дружеството жалбоподател е внасяло два пъти държавни такси за вписване в Търговския регистър. Тези обстоятелства са описани и в подаденото заявление за възстановяване на недължимо внесените държавни такси по сметка на Имотния регистър. В АВ не е извършена задълбочена проверка, а ако е имало необходимост не е изисквала допълнителна информация от жалбоподателя преди да бъде постановен отказ. В оспореното писмо липсват каквито и да е мотиви за твърденията на жалбоподателя, въведени със заявлението му, че втори път е внесъл дължимите държавни такси, в съответствие с получените указания.

Предвид изложеното жалбата е основателна.

Страните не са претендирали разноски.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА нищожността на постановен отказ с Писмо изх. №15-00-365/02.11.2020г., подписано от С. Б. - за главен секретар на Агенцията по вписванията по заявление с вх. № 15-00-365/19.10.2020г. за възстановяване на недължимо платена държавна такса в Имотен регистър.

ВРЪЩА преписката на изпълнителния директор на Агенция по вписванията за произнасяне по заявление вх. № 15-00-365/19.10.2020г., за възстановяване на недължимо платените такси в общ размер на 80,00 лева, съобразно мотивите на настоящия съдебен акт.

Определя на изпълнителния директор на Агенция по вписванията срок за произнасяне по искането - 14 дни от датата на влизане на решението в сила и получаване на преписката от ответника с дадените указания от съда.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховният административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: